

Lekcija 4

Ljudska prava uživo!

Predstavljanje i diskusija o rezultatima ankete

Vaspitno-obrazovni ciljevi	Učenici postaju svjesni kako ljudi različito vrednuju ljudska prava tako što predstavljaju rezultate anketa. Razmišljaju o vlastitom procesu učenja i na taj način omogućavaju prenos znanja i kompetencija.
Nastavni zadaci	Učenici predstavljaju i raspravljaju o rezultatima anketa. Oni promišljaju čitav proces saznavanja.
Nastavni materijali	Papir formata A4.
Metodi	Grupna rasprava, plenarna rasprava.

Popratne informacije

Rasprava (razmjena argumenata, iz latinskog, *discussio*, tj. argument) jeste specifičan oblik verbalne komunikacije između dvije ili više osoba u kojoj se raspravljaju razna pitanja – tj. diskutuju, u kojoj svaka strana iznosi svoje argumente. Rasprava bi trebalo da se održava u duhu zajedničkog poštovanja. Dobar stil diskusije zahtijeva da govornici dozvole i da čak i podstiču da se iskažu druga gledišta i razmišljanja, i pažljivo ih razmatraju umjesto da ih na brzinu odbace. Lične osobine, kao što su mirnoća, pribranost i uljudnost, biće prednost obiju strana. U najboljem slučaju, rasprava će voditi ka rješenju problema ili kompromisu kojeg svi umiješani mogu prihvati.

U modernim društvima, rasprave su civilizovana – a ne nasilna – sredstva za nošenje s kontroverzom i sa konfliktima interesa i ciljeva. Konflikti se stoga ne zataškavaju, već rješavaju. Učeći i vježbajući svoje debatne vještine, učenici uče osnovne elemente postizanja i održavanja mira u društvu.

Opis lekcije

Učenici treba da predstave rezultate svojih anketa o stavovima, znanjima i primjeni ljudskih prava. Neće biti moguće predstaviti rezultate na samo jednom času. Umjesto toga, razred bi trebalo da se podijeli u tri grupe, pri čemu svaka grupa predstavlja svoje zajedničke rezultate.

Samo se opšti utisci mogu prenijeti u plenarnu sjednicu, što će biti osnova za završnu raspravu.

Preporučuje se da svaki učenik na listiću papira pravi bilješke o tome šta im je tokom anketiranja bilo najveće iznenadenje, pružilo najviše zadovoljstva, najviše ih uznemirilo.

Te bilješke bi trebalo pisati tako da se mogu izložiti ili izvjesiti u učionici.

U našoj državi još uvijek postoji mnogo povreda ljudskih prava.

Začudilo me da je mnogo ljudi željelo da odgovori na pitanja.

Specifičnosti u pogledu ljudskih prava ljudima uglavnom nijesu toliko poznate.

Za zaključnu raspravu važno je da nastavnik u tom trenutku ne zaključi da učenici sad znaju sve o ljudskim pravima. To je bilo tek upoznavanje i prva analiza ljudskih prava. Učenici bi trebalo da budu motivisani i željni da nastave s promišljanjem o ljudskim pravima, a da pritom zadrže jednu kritičku distancu. Nastavnik može razmišljati o tome da motiviše učenike da više uče o ljudskim pravima tako što će proučavati rad Ujedinjenih nacija, Savjeta Evrope, ili pak i grupa za zaštitu ljudskih prava poput Amnesty International-a.

Sve ključne rečenice iz rezultata ankete trebalo bi da budu izložene ili izvješene u učionici i učenici bi trebalo u miru da ih pročitaju. Potom bi trebalo da se povede rasprava koja se može podijeliti po pitanjima i komentarima u pogledu sljedećeg:

- proces učenja;
- nova znanja;
- iskustva tokom intervjeta;
- ideje o tome kako dalje nastaviti rad na temu ljudskih prava kao razred ili kao pojedinac.

U ovom trenutku bilo bi pametno kad bi svi uključeni (nastavnik, učenici i čitava škola) shvatili kako se rad na ovoj temi može nastaviti u budućnosti. Tema ljudskih prava uvijek bi trebalo da bude od interesa za ljudska bića - to nije samo tema koja se može olako prekriziti sa popisa stvari koje treba da naučimo.